

Bukarest - for førstegangsbesøgende

Ceausescus prestigebyggeri Parlamentets palads er den næststørste bygning i verden, efter Pentagon. Der er anvendt 1.000.000 tons marmor og 200.000 m² tæpper. Bygningen har 1000 værelser, hvoraf over halvdelen ligger ubenyttede hen. Man overvejede at nedrive bygningen da kommunistregimet faldt, men det var for kostbart.

Rumænien er ukendt land for de fleste danskere. Det er en skam, for landet har meget at byde på for eksempel gæstfrihed, storslået natur, spændende politisk historie og et meget lavt prisniveau

TEKST OG FOTO: HENRIK KØHLER
Redaktion@midtjyllandssavis.dk

Vi har besøgt Rumænien for fjerde gang. I år foregår det på en 19 dages rejse her i samme periode som fodbold-EM. Og så er det første gang, vi er i hovedstaden Bukarest.

Flyet fra København lander kl. 1:45, så klokken bliver hen ad tre om natten, før min 13-årige søn og undertegnede er på plads i lejligheden, hvor airconditionen kæmper bravt for at gøre os livet tåleligt. Vi bor tæt på »Piata Natiunile Unite« - FN pladsen, et halvt stenkast fra den gamle historiske bydel.

Dagen derpå bærer præg af rekreation. Temperaturen er allerede forbi 30 grader, da vi besøger det nærmeste supermarked for at hente forsyninger så som: En god rumænsk rødvin, vand, fåre- og gedeost, kefir (som vi konsumerer 2-3 liter af om dagen), solmodne tomater, peberfrugter samt agurker, der siger »sprog« og ikke »smat«, når man brækker dem samt nuttede små prikede vagtølæg.

Efter en velfortjent siesta er vi på besøg i den historiske bydel, der desværre sine steder har lidt tivoliagtig karakter. Restauranter og barer ligger tæt, og flere steder konkurrerer de indbyrdes

om de unges gunst ved at skrue op for technomusikken. Det betyder, at man skal tænke sig godt om, før man slår sig ned ved et udendørs bord, for det bliver hurtigt anstrengt, hvis man udsættes for muzak fra to-tre steder samtidig.

En harmonikaspiller spiller de samme to numre igen og igen. Det ene er »Bella Ciao«. Da jeg giver ham fem kroner, spørger han, med glimt i øjet, om vi er millionærer og roser det danske lands-hold.

En plads i historisk ølhal

På dag ét ender vi på McDonalds. Da jeg foreslår stedet, ser min søn mig en gang ekstra an, for at se, om jeg har fået hedeslag. Vi går derfra med den der lidt flade fornemmelse af ikke at have fået noget ordentligt at spise.

Jeg har fået en aftale i hus med den 26-årige advokatstuderende Madalina og et vennepar med hensyn til at se semifinalen England – Danmark. Hun har reserveret plads i et kælderlokale med tv i den historiske restaurant og ølhal »Caru ce Bere« (bjørnen og kærren). Lokalet er på mindst 100 kvm, og vi er de eneste tilstedeværende, men med noget merchandise, som jeg har medbragt, går det akkurat.

Hvad jeg ikke var klar over er, at de

to piger aldrig før har overværet en fodboldkamp, så de stiller uddybende spørgsmål om dette og hint. Det er meget sødt, men får mig også til at føle mig lidt alene i verden. De ser ret sjove ud med de to Carlsberg fan-parykker jeg har udstyret dem med. Resultatet kender vi.

To legendariske taler

Følgende dag er vi forbi »Piata Revolutiei«, Revolutionspladsen, hvor Nicolae Ceausescu holdt to legendariske taler fra balkonen. Den ene var i 1969 hvor han fordømte den sovjetiske invasion af Tjekkoslovakiet, og blev darling i store dele af den vestlige verden, og den anden var den 22. december 1989, hvor folkemængden gjorde oprør, og han måtte flygte derfra i helikopter for, tre dage senere, at blive henrettet sammen med fru Elena efter en kort militær rettergang.

Vi gennemser klippet på Youtube, hvor diktatorens rådvildhed bliver mere og mere udtalt, som mødet skrider frem. Det er den første og eneste folkelige opstand, han er vidne til i sin 24-årige regeringstid. Der er ellers tusindvis af ja-sigere med skilte kaldt til, og højt-talere sprøjter præ-indspillet applaus med støtte til Ceausescu ud, men lige meget hjælper det. Helikopteren med præsidentparret letter, kun få minutter før folkemængden når ind i bygningen og op på taget.

Vi ender op i en musikbutik, hvor vi beundrer strygeminstrumenter, som Rumænien er specialister i fremstilling

af. Den unge mand taler et forrygende engelsk, og han har været i Århus og set Aros Kunstmuseum.

Vi beklager os over ikke at kunne finde nogen turistinformation nogen steder, hvorefter han udtaler: »Jeg er jeres turistinformation!« og tager en blok frem og tegner og fortæller. Vi løber konstant ind i folk, hvis pårørende er- eller har været i Danmark.

I »Turen går til Rumænien« anno 2004 er indbyggertallet opgivet til 22 millioner, medens tallet i dag faktisk er 19! Man formoder, at tre millioner rumænere opholder sig i udlandet og sender penge hjem. Et faldende fødselstal er et problem og et problem, er det også, at mange unge forlader landet, når staten har bekostet en dyr uddannelse på dem. Dels fordi der ikke er arbejde, og dels fordi der er mange flere penge at tjene i udlandet, når man for eksempel er færdiguddannet ingeniør.

En lang march mod stationen

Vi påbegynder en lang march mod Gare Nord-togstationen for at købe billetter til toget til Brasov på mandag. Vi har ingen Iphone og vores kort er for stormasket, så vi får spurgt en masse søde mennesker og får set en masse interessante ting. Utroligt, hvad man har gjort ud af detaljer på kviste, spir og udsmykning af facader i starten af forrige århundrede. En betragtelig del er forfaldent, men det er fascinerende at opleve.

Endelig fremme må vi konstatere, at kun to billetsalg er åbne. Der er 20 i hver kø og en ekspedition tager let 5 minut-

ter. Jeg forsøger at fritte to unge kvinder ud om forskellen på 1. og 2. klasse i pris og standard, men de begriber ikke rigtigt, hvad jeg mener. Så bryder en tredje, der har fulgt optrinet, utålmodigt ind og tilbyder endog at købe billetterne, da hun er overbevist om, at billetdamen kun taler rumænsk. En time senere går vi triumferende derfra med billetterne og føler næsten, vi har vundet i lotto. På tilbagevejen krydser vi gennem en park og slår os ned på en udendørs café mellem træerne.

Lørdag middag ankommer fru fra Billund. Vi beslutter os for at se parlamentsbygningen, som Ceausescu lod opføre med over 1000 værelser, marmor, søjler og gigantiske krystallisekroner. Efter en tur til Nordkorea blev han inspireret til en storslået plan: En femtedel af Bukarests historiske centrum med bevaringsværdige bygninger blev jævnet med jorden for at give plads til den overdimensionerede og grimme klods, hvor langt de fleste rum står ubenyttede hen og til den lange og overflødige boulevard »Boulevardul Unirii«, der ender næsten blindt ved bygningen.

Verdens næststørste

Kolossen skal være verdens næststørste efter Pentagon i USA. At den er stor, må vi snart sande. En mand viser os nemlig den forkerte vej rundt om komplekset, så vi kommer til at gå to kilometer i stegende sol langs en kedelig mur. Da vi omsider når frem, er der heldigvis plads på en rundvisning i det særprægede bygningsværk. For at sige det kort: Det er en absurd oplevelse at bevæge sig fra det ene gigantiske loftsbesmykkede og marmorbeklædte rum til det næste, velvidende at dette byggeri, der beskæftigede 20.000 mennesker næsten i døgn-drift i 13 år, har drænet statskassen for ca. 30 milliarder kr., medens den brede befolkning ikke kunne spise sig mætte eller kunne holde varmen i de kolde vintre, og forholdene på børnehjemmene var skandaløse.

Rummene er udsmykket med inspiration i forskellige klassiske europæiske stilarter. Det største rum, vi er vidne til, er på størrelse med en fodboldbane. Der har været overvejelser om at rive hele komplekset ned, men det ville også være frygteligt bekosteligt. Rundvisningen slutter på den brede balkon med udsigt ud mod den førnævnte boulevard.

»Hello Budapest«

Det var netop her, at Michael Jackson i 1990, foran en stor fanskare, udtalte den legendariske sætning: »Hello Budapest«, - altså hovedstaden i det forkerte land! Shit happens.

Der knytter sig også en række skøre historier til regeringspaladset, som kolossale marmortrætter der blev beordret lavet om flere gange til det passede til Ceausescus korte ben, og en sal hvor akustikken bevirker at lyden af klap-salver forekommer kraftigere end ellers,

når manden skulle stå frem og imponere udenlandske delegationer.

Hjem som museum

I et vældig mondænt kvarter finder vi frem til Elena og Nicolae Ceausescus hjem, som er indrettet som museum og ejet af staten. Der er halvanden time til, der er plads på en rundvisning, så vi dropper det. Vi fornemmer, at huset er indrettet med tunge mørke klassiske møbler og tykke gulvtæpper. Det behøver vi ikke se.

Et »must see« derimod, skal være »The village«, som er en slags fri-landsmuseum med snevejs af boliger, vandmøller og kirker fra hele Rumænien fra de sidste 3-400 år. Nogle er fragtet hertil og genopført, - andre er kopier. Det hele er fint sat op og ganske interessant, men det er kvælende varmt, for luften står helt stille, og snart har vi bælet den flaskefuld med halvanden liter køligt vand, viklet ind i et viskestykke, som vi stedse slæber rundt på. På vej tilbage mod centrum er vi oppe i triumfbuen, som Ceausescu lod opføre. Den er en smule mindre end den i Paris, men til gengæld fik han en boulevard, der er større end Champs Élysées. Det skulle være ganske vist, - for jeg har historien fra en taxachauffør.

Indvendig i buen er afbilledet nogle rumænske helte, der bliver fint supportet af noget dæmpet højtideligt musik. Vi lander i hjørnet af en park og indtager et par kølige fremragende halvliters øl under de skyggefulde træer til svimlende 11.- kr. stykket. Sønnen sidder i kedsomhed og maser på den store tomme vandflaske. Et øjeblik efter kommer en skægget mand med en kold halvliters flaske vand og stiller på den bordet til ham. For første gang tager vi metroen og må slippe 7,50 kr. i alt for tre personer for en tur tværs gennem byen.

Regnvåd rosin

Rosinen i pølseenden skulle være en koncert søndag aften sammen med vores kontakt Madalina. Noget solid folkemusik »Taraful de la Varbilau«, anført af en harmonikaspillende husmodertype og nogle cool mænd i sorte jakkesæt og hvide skjorter. Vi har glædet os, men desværre sker der det, at netop tre kvarter før musikken går i gang, bryder et regnvejr af dimensioner løs, - og koncerten foregår udendørs.

Øv hvor ærgerligt. Madalina har glædet sig til et opleve vores reaktion på musikken, men kommer i stedet med pengene for den aflyste koncert den følgende morgen, og en helt særlig flaske rødvin til mig, fordi vi havde en snak om rumænsk vin under fodboldkampen forleden. Det er vældigt rørende. Farvel til Bukarest. Vi stiger på toget til Brasov og bjergkæden Karpaterne 171 km mod nord, hvor temperaturen formentlig er en smule mere til at leve med.

Det vender vi tilbage til i en artikel næste lørdag.

En af de største sale i Parlamentets palads med marmorgulve, søjler og prismelysekroner til overflod. På to timers rundvisning så vi otte procent af det samlede interiør!

Til EM-landskamp England - Danmark på »Bjørnen og kærren« med Madalina (min rumænske kontakt), hendes veninde og dennes kæreste samt Marius på 13 år. Pigerne havde aldrig overværet en fodboldkamp før, men gik til sagen med stor interesse.

Parti fra gågade i den gamle bydel. Området er fuld af restauranter og barer med udendørs servering samt store klassiske bygninger, hvor af nogle stykker trænger til et facadelift. Temperaturen er stadig omkring 30 ved 18-tiden om aftenen.

Ceausescu køleskabsmagneter med nostalgi tv-ramme. Dele af den ældre generation drømmer stadig om de tider, hvor man ikke havde arbejdsløshed og goderne var mere ligeligt fordelt.

Der ligger mange fine arkitektoniske oplevelser og venter, hvis man giver sig tid og tager et kig op af husenes facader. Spir, kviste og gesimser fra en tid, hvor man havde blik for detaljen.